

Crna Gora

Ministarstvo vanjskih poslova

Adresa: Stanka Dragojevića 2
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 416 341
fax: +382 20 225 702
www.mvp.gov.me

Generalni direktorat za bilateralne poslove

Br: 5/1-900/23-735

5. mart 2023.

IZVJEŠTAJ

sa zajedničke sjednice vlada Crne Gore i Republike Albanije

Podgorica, 27. februar 2023.

Zajednička sjednica Vlade Crne Gore i Vlade Republike Albanije održana je u Podgorici, 27. februar 2023. godine. Delegaciju Crne Gore je predvodio predsjednik Vlade Crne Gore **Dritan Abazović**, a činili su je: potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj i ministar kapitalnih investicija **Ervin Ibrahimović**; potpredsjednik Vlade za ekonomski sistem i ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede **Vladimir Joković**; državni sekretar u Ministarstvu vanjskih poslova Crne Gore **Miroslav Šćepanović**, ministar rada i socijalnog staranja **Admir Adrović**; ministar unutrašnjih poslova **Filip Adžić**; ministar zdravlja **Dragoslav Šćekić**; ministar javne uprave **Marash Dukaj**; ministar ljudskih i manjinskih prava **Fatmir Gjeka**; državni sekretar u Ministarstvu odbrane **Krsto Perović**; ministarka kulture i medija **Maša Vlaović**; ministar sporta i mladih **Vasilije Lalošević**; ministarka nauke i tehnološkog razvoja **Biljana Šćepanović**; ministar pravde **Marko Kovač**; državni sekretar u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma **Armend Milla**; ministarka ekologije, prostornog planiranja i urbanizma **Ana Novaković Đurović**; državna sekretarka u Ministarstvu evropskih poslova **Milena Žižić**; ministar finansija **Aleksandar Damjanović** i ministar bez portfelja **Zoran Miljanić**. Albansku delegaciju je predvodio predsjednik Vlade Republike Albanije **Edi Rama**, a činili su je: zamjenica predsjednika Vlade i ministarka infrastrukture i energetike **Belinda Baluk**; ministarka vanjskih poslova **Oljta Džadžka**; ministarka poljoprivrede i ruralnog razvoja **Frida Krifca**; ministarka finansija i ekonomije **Delina Ibrahimaj**; ministar unutrašnjih poslova **Bledar Čuč**; ministarka zdravlja i socijalne zaštite **Ogerta Manstirliu**; ministar odbrane **Niko Peleši**; ministarka kulture **Elvi Margariti**; državna ministarka za mlade i djecu **Bora Mužaci**; ministar obrazovanja i sporta **Evis Kuši**; ministar pravde **Ulsi Manja**; ministarka turizma i životne sredine **Mirela Kumbaro Furdži** i ministarka za zaštitu preduzetništva **Edona Bilali**.

Pored članova dvije vlade, na zajedničkoj sjednici su bili prisutni i: **Đorđe Janković**, otpravnik poslova a.i. u Ambasadi Crne Gore u Tirani, **Đorđe Radulović**, savjetnik predsjednika Vlade za vanjsku politiku, **Ana Rašović**, šefica

Kabineta predsjednika Vlade, **Miloš Perišić** savjetnik predsjednika Vlade za medije i **Radivoje Koprivica**, savjetnik predsjednika Vlade za digitalne medije kao i **Ridi Kurtezi**, ambasador R. Albanije u Crnoj Gori, **Endri Fuga**, direktor za komunikacije u kabinetu predsjednika Vlade R. Albanije, **Elira Kokona**, zamjenica generalnog sekretara Vlade R. Albanije, **Odeta Barbuluši**, savjetnica predsjednika Vlade R. Albanije.

Zajednička sjednica Vlade Crne Gore sa Vladom Republike Albanije je bila od posebnog značaja imajući u vidu da se radi o drugoj sjednici ovakve vrste koja se održava sa Republikom Albanijom. Ona je pokazatelj ostvarenog visokog nivoa bilateralne saradnje i otvorene komunikacije koja postoji između dvije države. Održavanjem Zajedničke sjednice iskazana je spremnost dvije strane da, kroz kontinuirani dijalog, unaprijede saradnju u oblastima od obostranog interesa.

.....

Predsjednik Vlade Crne Gore **Dritan Abazović** je, zajedno sa predsjednikom Vlade Republike Albanije **Edijem Ramom**, otvorio zajedničku sjednicu dvije vlade. U uvodnom dijelu, premijer **Abazović** je istakao da Crna Gora baštini dobrosusjedske odnose i da je, u duhu prijateljskih veza koje postoje između dvije države, pokrenuto pitanje održavanje zajedničke sjednice Vlade Crne Gore i Vlade Republike Albanije. Time se, kako je naglasio, šalje poruka mira i prosperiteta. Iznio stav da bi u bilateralnim odnosima u predstojećem periodu trebalo staviti akcenat na unapređenje infrastrukturne i saobraćajne povezanosti, u cilju stvaranja uslova za jačanja ekonomske i svake druge saradnje. Dvije vlade su se jasno opredijelile da, kroz jačanje saradnje, grade „mostove“ koji će dodatno zbližiti naša dva, tradicionalno bliska, naroda. Naglasio da samo zajedničkim djelovanjem možemo obezbijediti evropsku perspektivu naših zemalja. Podsjetio da je prva sjednica koju je Crna Gora održala sa drugom državom bila upravo sa Albanijom, u Skadru 2018. godine. Iznio stav da bi sjednice ovog tipa trebalo održavati sa svim susjednim zemljama. Obavijestio da će se nakon sjednice pristupiti potpisivanju 11 bilateralnih sporazuma i memoranduma iz oblasti energetike, ribarstva, zaštite bilja, socijalne zaštite, sporta i mladih, kulture i medija, odbrane i zdravlja, kao i da će se potpisivanjem sporazuma preći prva stepenica ka realizaciji zajedničke evropske perspektive i pokretanju talas ekonomskog progresa. Premijer Abazović je posebno izdvojio *Sporazum između Crne Gore i Republike Albanije o izgradnji mosta na rijeci Bojani*, čija će primjena omogućiti lakši pristup i bolju komunikaciju i unaprijediti sve sfere saradnje, naročito u oblasti turizma.

Predsjednik Vlade Republike Albanije **Edi Rama** se zahvalio premijeru Abazoviću na inicijativi i pozivu da se organizuje Druga zajednička sjednica. Naglasio da je ona bitna u ostvarivanju napretka u saradnji dvije zemlje, u oblastima od obostrane koristi. Iznio stav da je ovo poseban sastanak i da je on izraz posebne veze dvije strane, koji ima za cilj osnaživanje „bratskih odnosa“, jer su Crna Gora i Albanija „više od susjeda“. Naglasio da bi odnose u svim oblastima trebalo podići na još viši nivo, odnosno da prate političke, koje je okarakterisao kao izvanredne. Osvrnuo se na konstantan rast trgovinske robne razmjene, koja je porasla za 40 odsto u posljednjih pet godina. Potrebno je da se, u mjeri kojoj je moguće, utiče

na privredu tako što će se stvoriti bolji uslovi u svim djelovima naših država, u cilju ravnomjernog i održivog razvoja. Saglasio se sa premijerom Abazovićem da bi akcenat trebalo staviti na infrastrukturnu povezanost. Naglasio da je, pored gradnje mosta koji će sa 73 kilometara skratiti distancu na 300 metara, bitno uticati i potpisivanje *Sporazuma između Crne Gore i Republike Albanije o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Sveti Nikola-Puljaj na teritoriji Republike Albanije*. Primjenom, odn. izgradnjom mosta i zajedničkog graničnog prelaza, stvorice se uslovi za smanjanje gužvi koje su posebno izražene tokom ljetnje sezone. Posebno se osvrnuo na projekat „Plavi koridor“, naglasivši da je Albanija ispunila svoj dio procedura, s tim da se on ne može u potpunosti sprovesti ukoliko ostale države ne odrade svoj dio posla. Kada je riječ o željezničkoj infrastrukturi, istakao da bi u tom segmentu dvije države trebalo zajednički da nastupe u rekonstrukciji (pruga Podgorica – Skadar, koja je puštena u saobraćaj 1986. nije elektificirana, i, za sada, na njoj saobraćaju isključivo teretni vozovi).

Zamjenica predsjednika Vlade i ministarka infrastrukture i energetike **Belinda Baluk** je izrazila zadovoljstvo što učestvuje na ovako bitnom događaju za odnose dvije zemlje i saglasila se konstatacijom dvojice premijera da bi akcenat trebalo staviti na infrastukturnu i saobraćajnu povezanost. Posebno istakla saradnju koju ostvaruje sa potpredsjednikom Vlade za regionalni razvoj i ministrom kapitalnih investicija Crne Gore Ervinom Ibrahimovićem, ocijenivši je kao konstruktivnu i odraz prijateljskih odnosa dvije zemlje. Naglasila da je za obje države prioritet izgradnja Jadransko-jonskog autoputa i da očekuje da će crnogorska strana intenzivnije raditi na izgradnji svoga dijela puta. Isto tako kada je u pitanju željeznica, ona neće imati svrhu ukoliko se modernizuje samo s albanske strane. Istakla da je pandemija koronavirusa pokazala bitnost transportnih mreža i da je ključno da sve strane ravnomjerno rade na izgradnji infrastrukture. Osvrnula se i na potrebu diversifikacije energije, podsjetivši da Albanija ne zavisi od ruskog gasa, što se pokazalo bitnim u novonastalim okolnostima na međunarodnoj političkoj sceni. Istakla da je cilj Vlade da Albanija da postane važan faktor u regionu o pitanju energetike, kao i da će ulaganje u razvoj projekta tečnog prirodnog gasa u luci Valona bitno doprinijeti tome, posebno imajući u vidu da bi se time smanjila zavisnost od metereoloških uslova, odn. od kapaciteta hidroelektrana i uvoza fosilnih goriva. U tom kontekstu, podsjetila na projekat izgradnje oko 40 km dugog gasovoda, od Valore do Fiera, kao dio Transjadranskog gasovoda (TAP). Naglasila da će četiri preduzeća, iz četiri države (Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Albanija i Hrvatska), formirati konzorcijum, odn. osnovati kompaniju, sa sjedištem u Splitu, koja će obavljati poslove vezano za pripremu izgradnje Jadransko-jonskog gasovoda. Obavijestila da će dvije zemlje potpisati dva dokumenta iz oblasti energetike, infrastrukture i saobraćaja.

Potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj i ministar kapitalnih investicija **Ervin Ibrahimović** je naglasio da je privilegija učestvovati na zajedničkoj sjednici dvije vlade i da Crna Gora, kroz konkretne primjere, nastavlja da dokazuje posvećenost dobrosusjedskih odnosima. Podsjetio da je zajednički cilj punopravno članstvo u Evropskoj uniji, i da će dvije zemlje kroz aktivniju saradnju, ubrzati taj proces. Pohvalio saradnju koju ostvaruje sa ministarkom Baluk i naglasio da dvije strane aktivno sagledavaju mogućnosti saradnje u oblasti saobraćaja, energetike i dr. za

koje, kako je apostrofirao, postoji ogroman neiskorišćeni potencijal. Podsjetio da Crna Gora pridaje ogroman značaj očuvanju zdrave životne sredine i da, pored što je prva ekološka država na svijetu, takođe, potpisnica mnogobrojnih sporazuma i konvencija, između ostalog, i Pariskog sporazuma. U tom kontekstu, Crna Gora nastoji da akcent stavi na diversifikaciju energetskega sektora, kroz promovisanje obnovljivih izvora energije. Istakao da će dva resorna ministarstva potpisati dva memoranduma iz njihove nadležnosti, čime će se omogućiti dodatno unapređenje saradnje i jasno definisati zajednički nastup prema svim trećim zainteresovanim subjektima i dostupnim izvorima sredstava za finansiranje realizacije infrastrukturnih investicija. Crna Gora, kao i EU, pridaje značaj zelenoj agendi i, u saradnji sa evropskim partnerima, nastoji da svi projekti budu usklađeni sa njom. Kada je riječ o Jadransko-jonskom autoputu, podsjetio da pomenuta trasa prolazi kroz područje pod zaštitom UNESCO-a i da se trenutno razmatraju sve opcije, kako ne bi ugrozilo taj istorijski i kulturni biser Crne Gore.

Potpredsjednik Vlade za ekonomski sistem i ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede **Vladimir Joković** je istakao da se ekonomskim povezivanjem stvaraju uslovi za unapređenje bilateralne saradnje u svim drugim oblastima, te da je ključno da zajedničkim naporima radimo na intenziviranju saradnje. Iznio stav da je Otvoreni Balkan komplementaran Berlinskom procesu i da su prednosti vidljive, kao što je umanjeње čekanje na graničnim prelazima i sl. Pohvalio rad i spremnost ministarke poljoprivrede i ruralnog razvoja Fride Krifce da se saradnja iz oblasti poljoprivrede ojača. Potpisivanjem sporazuma između dvije zemlje osigurava se održivo korišćenje resursa i zaštite bilja, što će doprinijeti jačanju ekonomskih i ekoloških odnosa dviju zemalja. Predviđeno je preduzimanje svih neophodnih mjera za zaštitu zajedničkog ribljeg fonda i njihovih staništa, te sprečavanje njihove degradacije u skladu sa domaćim zakonima i propisima i preporukama stalnog Komiteta koji će strane uspostaviti. Kada je riječ o zaštiti zdravlja bilja, naglasio da se Sporazumom podstiče međusobna saradnja u oblasti zdravstvene zaštite bilja, poboljšava zaštita teritorija od unošenja karantinskih štetnih organizama bilja, u nastojanju da se ograniče gubitci koji nastaju kao posljedica njihovog djelovanja i da se olakša međusobna trgovina i razmjena bilja i biljnih proizvoda.

Ministarka poljoprivrede i ruralnog razvoja **Frida Krifca** je istakla je saradnja jedini instrument pomoću kojeg možemo da se istinski borimo sa svim izazovima koji postoje. Naglasila da je primjetno jačanje trgovinske razmjene između dvije zemlje, i da će potpisivanjem mnogobrojnih sporazuma danas omogućiti da se ona dodatno unaprijedi. Istakla da će dvije strane preduzeti neophodne mjere za zaštitu zajedničkog ribljeg fonda i njihovih staništa (Skadarsko jezero i rijeka Bojana), u cilju regulisanje ribarenja i očuvanje ribljeg fonda.

Ministarka vanjskih poslova **Oljta Džauka** je naglasila da region Zapadnog Balkana još uvijek nije prepoznat kao stabilan dio Evrope. Međutim, smatra da je organizovanjem događaja, kao što je Zajednička sjednica, dvije države aktivno rade na mijenjanju percepcije koja trenutno postoji u svijetu, i daje dodatni impuls u ostvarivanju regionalne saradnje. Istakla da dvije države spaja mnogo toga, posebno zajednička evropska i evroatlanstka perspektiva. Kao članice NATO-a i

buduće članice EU, naše dvije države nastavljaju da doprinose bezbjednosti regiona i obavljaju funkciju faktora stabilnosti na Zapadnom Balkanu. U tom kontekstu, naglasila da je na posljednjem samitu EU i ZB, koji je održan u Tirani, poslata jasna poruka i spremnost evropskih partnera da nam pomognu u ostvarivanju standarda i članstva u evropske strukture. Istakla da nacionalne zajednice igraju bitnu ulogu u stvaranju prijateljske atmosfere koja postoji između naših država.

Državni sekretar Ministarstva vanjskih poslova **Miroslav Šćepanović** je pohvalio saradnju dva ministarstva vanjskih poslova na pripremi Druge zajedničke sjednice dviju vlada. Naglasio da nam to daje puno razloga da budemo zadovoljni i da, sa povjerenjem i velikim ambicijama, kao susjedne države, saveznice u NATO-u i buduće članice u Evropskoj uniji, budemo ključni akteri u mijenjanju svih negativnih predznaka i percepcija koje se vezuju za Balkan. U kontekstu posljednjih dešavanja uzrokovanim ruskom agresijom na Ukrajinu, iznio stav da anahrone ideje o neminovnosti povinovanja hirovima sirove sile moraju da, i na našim prostorima, konzistentno i odlučnije nego ikada, naiđu na odbijanje i prezir. Podsjetio da je svojim nastupom, u okviru Savjeta bezbjednosti, Albanija motivisala druge države da se sa jasnijom vizijom i većom odlučnošću na globalnom planu založe za vrijednosti demokratije, ljudskih prava i održivog razvoja. Dosljednim usaglašavanjem sa Zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom Evropske unije, Crna Gora i Albanija nastavljaju da doprinose njenom djelotvornošći i snazi Unije na najširem međunarodnom planu.

Ministar rada i socijalnog staranja **Admir Adrović** je naglasio da iako smo svjedoci odlične bilateralne saradnje, dvije države do sada nijesu regulisale prava i odnose u oblasti socijalne zaštite. Međutim, zaključivanjem Sporazuma omogućiće se regulisanje međusobnih odnosa u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, osiguranja za slučaj nezaposlenosti i ostalih pitanja iz domena socijalnog osiguranja, a posebno izjednačavanje u pravima državljana po osnovu boravka i rada u državama ugovornicama, na bazi reciprociteta.

Ministarka finansija i ekonomije **Delina Ibrahimaj** je istakla da se sjednica održava u bitnom trenutku za dvije zemlje, kada zajednički, kroz inicijative kao što su Berlinski proces i Otvoreni Balkan, mogu doprinijeti evropskoj perspektivi. Otvaranjem tržišta stvara se i potreba detaljnijeg uređivanje tih oblasti, posebno kada su u pitanju prava zaposlenih, kao i priznavanje penzijskog i invalidskog osiguranja u obje države.

Ministar unutrašnjih poslova **Bledar Čuč** je naglasio da je *Sporazum između Crne Gore i Republike Albanije o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Sveti Nikola-Puljaj na teritoriji Republike Albanije* bitan za međunarodni drumski putnički saobraćaj, odnosno poboljšanje regionalne i evropske saobraćajne infrastrukture, u želji da se unaprijedi kretanje građana između dviju država i olakša saobraćaj preko zajedničke državne granice. Istakao da će otvaranje ovog graničnog prelaza doprinijeti obostranom razvoju turizma i održivom razvoju turističkih privreda Crne Gore i Republike Albanije. Iznio stav da bi sve granični prelati trebalo da budu zajednički i da će dvije države ići postepeno ka realizaciji toga, imajući u vidu da je iskustvo pokazalo isključivo korist za obje strane.

Ministar unutrašnjih poslova **Filip Adžić** je istakao da Crna Gora i Albanija baštine dugogodišnju kvalitetnu saradnju, kako na bilateralnoj osnovi, tako i kroz zajedničko učešće u regionalnim institucijama. Osvrnuo se na nedavni incident koji se desio na graničnom prelazu Sukobin – Murićani, istakao da je reakcija obje strane pokazala političku zrelost i razumijevanje, kao i otvorenu komunikaciju koja postoji između institucija dvije zemlje. Pohvalio odličnu saradnju koja postoji između dva ministarstva unutrašnjih poslova kao i da o tome svjedoči prisustvo albanskih službenika granične policije koji borave na teritoriji Crne Gore u pograničnim djelovima. Kada je u pitanju Sporazum o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza, naglasio da će ovaj projekat biti osnov za apliciranje prema EU fondovima, olakšati kretanje turista duž obala obiju država i dodatno, pozitivno uticati na održivi ekonomski razvoj Crne Gore i Albanije.

Ministar zdravlja **Dragoslav Šćekić** je naglasio da je saradnja u oblasti zdravstva formalizovana kroz potpisivanje *Sporazuma između Ministarstva zdravlja Crne Gore i Ministarstva zdravlja Republike Albanije o saradnji u oblasti zdravstva* (2017). Istakao da će se potpisivanjem *Memoranduma o saradnji između Ministarstva zdravlja Crne Gore i Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Albanije u oblasti zdravstva* ta saradnja dodatno nastaviti u oblasti zdravstva i medicinskih nauka. Primjenom Memoranduma će se unaprijediti razmjena informacija, eksperata, i zdravstvenih profesionalaca, ojačaće se zdravstveni kapaciteti i proširiće se znanja u oblasti najnovijih dostignuća u medicini. Istakao da je Klinički centar Crne Gore spreman da bude regionalni centar za telemedicinu, čime se stvara prilika da se unaprijedi saradnja i u toj oblasti.

Ministarka zdravlja i socijalne zaštite **Ogerta Manstirliu** je naglasila da je Sporazum postavio dobre osnove da se saradnja u oblasti zdravstva unaprijedi, u korist građana obje zemlje. Istakla da je trenutno fokus Ministarstva kojim rukovodi na digitizaciji zdravstvenog sistema, koji će umnogome pomoći građanima da lakše ostvare neophodnu zdravstvenu zaštitu.

Ministar odbrane **Niko Peleši** je naglasio da će potpisivanjem *Memoranduma o razumijevanju i saradnji između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Albanije* upotpuniti Sporazum koji je 2008. potpisan između dvije države. Imajući u vidu da su obje države od tada pristupile NATO-u, pojavila se potreba dopune koja će se ostvariti kroz potpisivanje Memoranduma. Iskazao mišljenje da Zapadni Balkan, imajući u vidu da nijesu sve države članice NATO-a, ostaje i dalje ranjiv na razne uticaje trećih strana koje nastoje da uspore i obustave proces evropske integracije.

Državni sekretar Ministarstva odbrane **Krsto Perović** je naglasio da se usljed promjena na međunarodnoj političkoj sceni stvorila potreba inoviranja Sporazuma koji je potpisan 2008. godine i da je upravo Memorandumom to i omogućeno. Memorandumom je predviđeno i potpisivanje planova bilateralne saradnje u domenu odbrane na godišnjem nivou, definisan status civilnog i vojnog osoblja jedne države na teritoriji druge države, te utvrđeno da će se klasifikovani materijali i informacije prosljeđivati isključivo odgovarajućim zvaničnim kanalima nadležnih organa.

Ministarka kulture i medija **Maša Vlaović** je istakla da postoji odlična saradnja u oblasti kulture, s tim da postoji prostor da se ona dodatno unaprijedi. U tom kontekstu, prenijela pozitivna iskustva saradnje kroz projekat „3C – Prekogranična razmjena sa ciljem razvoja kulture i kreativne industrije“ u kojem učestvuje tri države – Crna Gora, Albanija i Italija. Podsjetila da je upravo kroz pomenuti projekat izvršena restauracija zgrade zatvora u Starom gradu u Kotoru, koja trenutno služi kao Kreativni hub.

Ministarka kulture **Elvi Margariti** je naglasila da je potpisivanjem *Programa kulturne saradnje između Ministarstva kulture i medija Crne Gore i Ministarstva kulture Republike Albanije za period 2023-2025* napravljen još jedan iskorak u saradnji u oblasti kulture dvije zemlje. Istakla da dvije zemlje imaju dosta dodirnih tačaka koje ih spajaju, a da je jedna od njih upravo kultura koja po svojoj prirodi prevazilazi sve granice. Potpisivanjem Programa, stvaraju se uslovi za intenziviranje saradnje u svim oblastima kulturno-umjetničkog stvaralaštva: vizuelna i likovna umjetnost, književnost i književno prevođenja, muzika, pozorište i film.

Državna ministarka za mlade i djecu **Bora Mužaci** je naglasila da dvije zemlje zajednički sprovode aktivnosti na unapređenu polazaja mladih ljudi. Posebno je izdvojila saradnju u okviru Regionalne kancelarije za saradnju mladih (RYCO). Potpisivanjem Memoranduma stvaraju se mogućnosti postavljanja okvir za sprovođenje zajedničkih aktivnosti koje će se zasnivati na principu uzajamnost.

Ministar sporta i mladih **Vasilije Lalošević** je istakao da dva ministarstva ostvaruju izuzetnu saradnju i iznio očekivanje da će se to nastaviti i u budućnosti. Dobrosusjedski odnosi su visoko na listi prioriteta u radu Vlade Crne Gore i Ministarstva sporta i mladih. U tom kontekstu, naglasio da je Zajednička sjednica odlična prilika da se ta saradnja dodatno proširi potpisivanjem Memoranduma, posebno u korist mladih osoba i sportista.

Ministarka nauke i tehnološkog razvoja **Biljana Šćepanović** je iznijela stav da je organizovanjem Zajedničke sjednice napravljen krupan korak u unapređenju odnosa dvije zemlje. Podsjetila da su dva ministarstva potpisala *Sporazum o naučnoj i tehnološkoj saradnji* (2008). Naglasila da Crna Gora ostvaruje impozantne rezultate u oblasti nauke i tehnološkog razvoja, posebno kroz učešće u projektima EU kao što je „Horizont Evropa (2021-2027)“, koji inovatorima i istraživačima iz naše države omogućava puno učešće u ovom programu, pod jednakim uslovima kao što imaju korisnici iz država članica EU.

Ministar obrazovanja i sporta **Evis Kuši** je naglasio da dvije države imaju dva potpisana Sporazuma iz oblasti koje se u nadležnosti njegovog Ministarstva. Naglasio da će uskoro doći do osnivanja zajedničke komisije i istraživačkog centra.

Ministar pravde **Ulsi Manja** je naglasio da se saradnja dvije država odvija na osnovu relativnih međunarodnih konvencija i da se ona može ocijeniti kao pozitivnom i dobrom.

Ministar pravde **Marko Kovač** je ocijenio da je saradnja dvije države u oblasti pravde kvalitetna i sadržajna. Za naredni period ministar Kovač je najavio početak pregovora o tri sporazuma - o međusobnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima,

o ekstradiciji i o međusobnom sprovođenju sudskih odluka u krivičnim stvarima, koji će u značajnoj mjeri ojačati saradnju između resora. Iskazao interesovanje za iskustvo albanske strane u vezi sa uvođenjem tzv. „veting sistema“, koji je uspješno primijenjen u Albaniji, a koji se razmatra trenutno u Crnoj Gori.

Državni sekretar u Ministarstvu ekonomskog razvoja i turizma **Armend Milla** je istakao da bi dvije zemlje trebalo da zajednički ulože dodatne napore kako bi se ekonomski odnosi uzdigli na viši nivo. Ukazao na značaj turističke privrede u ekonomski razvoj obje države i iznio uvjerenje da će se dobra saradnja u toj oblasti nastaviti i u budućem periodu.

Ministarka turizma i životne sredine **Mirela Kumbaro Furdži** je naglasila da dvije zemlje imaju dosta zajedničkog potencijala za razvoj turističkog potencijala i da bi fokus u saradnji trebalo staviti upravo na tu oblast. Iznijela stav da Crna Gora ima mnogo veće iskustvo od Albanije kada je u pitanju stvaranje turističke ponude i da je albanskoj strani korisna svaka podrška koju Crna Gora pruža u toj oblasti. Istakla da je 2022. godina bila rekordna kada je u pitanju posjeta crnogorskih turista Albaniji i da vjeruje da će se taj pozitivan trend nastaviti i tokom 2023. Iznijela stav da bi dvije države, kao komplementarne turističke destinacije, trebalo da zajednički rade na privlačenju velikih evropskih i svjetskih tržišta.

Ministarka za zaštitu preduzetništva **Edona Bilali** je upoznala sa aktivnostima Vlade Albanije i resornog ministarstva o pitanju „start-up“ i potencijala koji postoji u tom sektoru. Istakla da su pokrenute procedure izrade zakona i da bi dvije države trebalo da razmotre saradnju i u toj oblasti.

Ministar finansija **Aleksandar Damjanović** je naglasio da je Zajednička sjednica prilika da se bilateralna saradnja dvije države dodatno unaprijedi i pošalje poruka značaja regionalne saradnje za stabilnost Zapadnog Balkana. Ocijenio da je Otvoreni Balkan na izvjestan način afirmacija Berlinskog procesa i njegov prirodni nastavak. Istakao da postoji potencijal za unapređenje saradnje u mnogobrojnim oblastima, da se trenutna ugovorna-pravna baza unaprijedi i sagleda mogućnost potpisivanja novih sporazuma koji će ojačati saradnju u oblasti finansija.

Nakon zajedničke sjednice, **potpisana su sljedeća dokumenata:**

1. Zajednička deklaracija Vlade Crne Gore i Vlade Republike Albanije;
2. Sporazum između Crne Gore i Republike Albanije o izgradnji mosta na rijeci Bojani;
3. Sporazum između Crne Gore i Republike Albanije o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Sveti Nikola-Puljaj na teritoriji Republike Albanije;
4. Sporazum o saradnji između Ministarstva poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede Crne Gore i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Albanije u oblasti zajedničkog održivog upravljanja ribarstvom Skadarskim jezerom i rijekom Bojanom;
5. Sporazum o saradnji između Ministarstva poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede Crne Gore i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Albanije u oblasti zaštite zdravlja bilja;

6. Sporazum između Crne Gore i Republike Albanije u oblasti socijalne zaštite;
7. Program kulturne saradnje između Ministarstva kulture i medija Crne Gore i Ministarstva kulture Republike Albanije za period 2023-2025;
8. Memorandum o razumijevanju i saradnji između Ministarstva odbrane Crne Gore i Ministarstva odbrane Republike Albanije;
9. Memorandum o razumijevanju između Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstva infrastrukture i energetike Republike Albanije o saradnji u oblasti energetike;
10. Memorandum o saradnji na realizaciji infrastrukturnih projekata između Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstva infrastrukture i energetike Republike Albanije;
11. Memorandum o saradnji između Ministarstva zdravlja Crne Gore i Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Albanije u oblasti zdravstva;
12. Memorandum o saradnji između Ministarstva sporta i mladih Crne Gore i Ministarstva obrazovanja i sporta i Ministarstva za mlade Republike Albanije.

.....

Na **konferenciji za medije** koja je uslijedila nakon sjednice, predsjednici vlada Crne Gore i Albanije Dritan Abazović i Edi Rama zajednički su zaključili da dvije države vezuju dobri susjedski odnosi zasnovani na uzajamnom poštovanju i otvorenoj komunikaciji. Predsjednik Vlade Abazović je istakao da je interes Crne Gore da u susjedstvu bude što veća harmonija, kao i da regionalna saradnja neminovno doprinosi miru i stabilnosti. Predsjednik Vlade Edi Rama je istakao da su Crna Gora i Albanija više nego susjedi i da se dvije delegacije sastaju u izazovnom vremenu i za Evropu i za region Zapadnog Balkana, te da je s tim u vezi, „značaj bratsva i susjedstva čini mnogo većim“.